

[Lorentzen.]

man vel regne med, at udjævningen vil andrage ca. 10 pct. for København og 8 pct. for købstæderne. Men dertil er desværre at sige, at materialet viser, hvor usikre tallene er. Lad mig nævne nogle af de eksempler, vi fik fra København. Et enfamilieshus, der er opført ca. 1900 og har en ret stor grund — grunden er sat til 42 000 kr. — vil få en stigning i huslejen på 27,8 pct. For et tofamilieshus inden for samme område viser procenterne en variation fra 19,3 til 9,2, og for et trefamilieshus varierer procenten fra 13,6 til 4. Tager jeg Østerbrokvarteret, får jeg at vide, at en ejendom, der er opført i 1936 med 59 lejligheder, vil få en stigning på 14,8 pct. En anden, opført i 1886 med 26 lejligheder, vil få en stigning på 10,6. I Brønshøjkvarteret varierer procenten fra 5,6 til 14,5. Det samme billede går igen i Århus; dér varierer procenten fra 3,2 til 16,8, i Viborg fra 1,7 til 15,8, i Køge fra 3,3 til 18,4; i Skive — jeg beder undskyldte, at Skive er inddraget, det er af hensyn til den højtærede økonomiminister — varierer den fra 2,5 til 17, i Holstebro fra 1,8 til 22,9 og i Ribe fra 1,9 til 24,6.

Man vil altså forstå, at det er et meget usikkert grundlag, og det grundlag, som ministeriet i sit lejelovsforslag har stilet hen imod, er altså slået i stykker ved disse bestemmelser.

Så kunne man måske yderligere bedrøve den højtærede boligminister med at spørge: vil denne skat ikke på anden måde virke generende, f. eks. i spørgsmålet om friarealer? Jeg ved, at den højtærede boligminister lægger stor vægt på friarealer, og det er også smukt, men der er det ubehagelige ved grundskyld, at dens størrelse er ikke afhængig af jordens benyttelse, men af dens beliggenhed. Man kan derfor næppe vente sig alt for store friarealer med denne grundskyld, der jo vel at mærke netop går ind som en permanent foranstaltning, således at kommunerne ikke senere får mulighed for at sænke den, således at der fremtidig ikke er lagt loft over den, men grundskyldpromillen følger den stigning, der finder sted i grundskylden enten på grund af inflationens vækst, eller fordi selve grunden er blevet mere centralt beliggende end tidligere.

Den forhøjelse af lejen, der bliver en

følge af denne ekstra skat, har allerede hjemmel i den bestående, den permanente del af lejeloven, nemlig lovens § 37, og derfor er det ikke helt sikkert, at man ved at se på de forhøjelser, der følger af den midlertidige del af lejeloven, også får fat på den del, der skyldes § 37. Men forhøjelsen har jo en anden skavank. De mange parcelhusejere vil sikkert være meget glade og taknemlige for denne den højtærede indenrigsministers grundskyld; og jeg tænker, at også de grundejere, der har landbrugsjendomme inden for købstadområdet, særlig inden for de sønderjyske flækker, vil sige den højtærede indenrigsminister mange tak.

Men, siger man, med hensyn til udlejningsjendommene har ejerne da mulighed for uden videre at lægge forhøjelserne over på lejerne. Ja, det har man i den første tid. Jeg ved ikke hvor lang tid; det er der ingen der kan se. En dag kan det også være, vi bliver nødt til at tale om de små årgange. Jeg ved ikke, hvor langt disse er kommet op ad trapperne, men de skal også nok efterhånden blive omtalt. Og en dag får vi vel også bygget tilstrækkelig mange boliger. Hvem skal så bære tabet? Det skal den, der til den tid ejer ejendommen; han kan ikke længere lægge stigningen over på lejerne. Lejen er nedadgående, så må ejeren selv bære følgen, og en skønne dag står han måske med smerten: at skulle blive ved at bære denne stigning i grundskylden.

Jeg kan egentlig ikke forstå, at flertallet, at de to af regeringspartierne, kan lade sig lokke af denne tale om grundskyld. Jeg er nok klar over, at det vel omtrent er den eneste indsats, som det parti, der har grundskyld både for og bag, hidtil har gjort inden for den høje regering, og jeg kan godt forstå, at dette parti ikke for alt i verden vil give afkald på denne lille trofæ. Det skal imidlertid nok vise sig, at den bliver uendelig forhadet; og strengt taget blot for at se, hvordan den virker i praksis, kunne jeg i og for sig godt unde den højtærede indenrigsminister at få dette grundskyldsforslag gennemført. Hvordan loven vil virke i Hirtshals, ved jeg ikke, men jeg ved, at den mange steder vil virke overordentlig hårdt og ubehageligt.

Vi havde været villige til at forhandle